

2011/04

TUNUS, TÜRKİYE :
SINIRLARDA YAPILAN
FARKLI İKİ DAYANIŞMA
ÖRNEĞİ. (TANIKLIK)

*Analiz &
Çalışmalar*
Göçler

Sürekli eğitim dahilinde yayınlanan bizim analiz ve çalışmalar yayın sorumlusu Mauro SBOLGI'nin gözetiminde, SIREAS redaksiyon komitesi tarafından yayınlan araştırmalardan itibaren yayınlanıyor.

Ele alınan sorular bize gelen kişileri ilgilendiren konularla ilgili olarak seçiliyor ve bu kişilerin kolaylıkla anlaya bileceği bir şekilde profesyonelce hazırlanıyorlar.

Bu yayınlar beş konu etrafında düzenleniyor.

Dünya ve İnsan Hakları

Bizim toplum İnsan Hakları ilkelerinin kişileri bütün tacizlere karşı koruyan veya koruması gereken bir zamanda yaşama şansına sahiptir.

Ekonomi

Basın, Avrupa Birliđi Resmi Yayınları ve bazı uluslararası kuruluşları, göç problemleri ile ilgili açıklamalarda bulunuyorlar ve nasıl mülteci akınına durdura bileceğini soruşturuyorlar.

Kültür ve Kültürler

Nüfusunun % 10'u yabancı kökenli olan Belçika , özellikle çok çeşitli kültürlerle sahiptir.

Göçler

Mültecileri ilgilendiren kanunlar sık sık değişiyor ve SIREAS ne yapacağını bilmeyen kişilerle karşı karşıya geliyor. Bu kişiler sık sık resmi dairelerin aldığı yanlış veya keyfi kararlara karşı mağdur kalıyorlar.

Toplum

Çeşitli yönlerini ve sorunlarını anlamadan toplumda yaşamak ve uyum sağlamak mümkün değildir.

Tüm yayınlarımızı www.lesitinerrances.be, www.sireas.be sitemizde inceleyebilirsiniz ve indirebilirsiniz

**Service International de Recherche,
d'Éducation et d'Action Sociale asbl**
Secteur Éducation Permanente
Rue du Champ de Mars, 5 – 1050 Bruxelles
Tél. : 02/274 15 50 – Fax : 02/274 15 58
educationpermanente@sireas.be – www.lesitinerrances.com – www.sireas.be

Avec le soutien du Ministère
de la Communauté française

DEHİBAT, TUNUS, MÜLTECİ KAMPI VEYA MÜLTECİ KARŞILAMA MERKEZİ ? BİR DAYANIŞMA ÖRNEĞİ

Avrupa, Kuzey Afrika'dan gelen mültecilerin girişini önlemek için çalışıyorsa ve sınırları kapatmayıda düşünüyorsa, Tunus'ta ise durum daha çok farklı ülkelerindeki olan savaştan kaçan Libya'lı mültecilerin akımına uğramaktadır. Libya-Tunus sınırına yakın olan küçük bir Tunus'lu köyünde görülenler yani 1500 den fazla gelen Libya'lı mültecilere sahip çıkmaları bizi çok etkiledi. Örnek alınacak bir misafirperverliktir.

Dehibat bir pitoresk köydür çölden Libya-Tunus'un sınırına kadar gider. Bu akşam Dehibat'ın ahşısı Lotfi yatmayacak. Geçen gecede karşılama merkezinde Libya'dan yeni gelenleri karşılayarak veda yatmak için bir yer ayarlamakla geçirdi. Libya komşularına yardım etmek çok doğal bir şey olduğunu « Kısacası onların bizim gibi özgür yaşamaya hakları var » dedi. Dehibat'ta son zamanlarda gelen mermilerin sesi ortamın bir parçası oldu, her zamanki gibi huzuru bozuyor. Bunlar Kaddafi'nin güçlü bir uyarısıdır. « Ordusunun sınırın ötesine geçmesini çok beklememize gerek yok » dedi Lotfi.

Lotfi'nin köyü sınıra altı kilometre yakın ve bir hayalet şehri gibi görünüyor. Sokaklar bom boş ve bu bölgedeki olan birkaç şirkette kapalıdır. Libya mültecilerinin kaldıkları merkezle ordaki yerli halk aynı yerde beraber yaşıyorlar. Dehibat Tunus'un en fakir bölgelerinden birisidir. İnkılaptan bu yana, Tataouine bölgesinin ana gelir kaynağı turizmdir. Artık bu bölge kritik bir durumdadır.

Sadece geçen gece, Lotfi Nalut bölgesinden gelen üç tane kamyoneti not etti, bu Libya'nın en yakın şehridir. Bu kamyonetler kadınlar ve çocuklarla doluydu. Libya'lılar çoğunlukla Libya'nın başkenti olan dağlık güneybatısından

geliyorlar, Dehibat'ta dört saatlik yolu var. Bu dört saatlik yol 1500 mülteciyi evlerinden ayırıyor. Onlar arkalarında mallarıyla beraber genç nesillerini Kaddafi'nin askerlerinin ellerine bıraktılar.

« Onlar dağda yavaş yavaş yol alırken » Yusuf bize anlatıyor, bu bir kaç gündür Dehibat'a bir genç mühendis ve eşi doktor Asna ile ondört yaşındaki yeğeniyle geldi. «Libya'yada onlar sadece kendi topraklarını savunmakla beraber özgürlükleride aramak zorundadırlar, Tunus'luların son zamanlarda yaptıkları gibi », yeşil asker çadırında kuskus yiyerek, dosça bize söylüyor. Yusuf mükemmel bir İngilizceyle bize anlatıyor, diplomasını Manchester Üniversitesi'nde aldığını vede Libya'ya dönmeden önce birçok ülkeye gittiğini söylüyor. O hiç bir zaman Tunus'lu komşularının yardımına ihtiyacı olacağını hiç düşünmedi.

Bu arada, karısı az döşenmiş olan bir çadırın içinde öbür Libya'lı kadınlarla bulunmaktadır. Yatakların ve plastik çarşafların üzerinde oturan kadınlar bize anlatıyorlar. Onlar çok minnetkarlar köylülerin yaptıkları yardımlara karşı, fakat dar bir yerde erkeklerle beraber kalmaları çok zor, bu durum onları biraz üzüyor. Sıhhi tesisat, oturma odasını vede yemek odasını erkeklerle paylaşmak zorundalar. Asra bize diyor ki bu şey Libya'da düşünülemez. Kadınlar kampta günlük yaşamlarını anlatırken, bir kum rüzgarı çadırın çatlaklarından içeri sızarak tozu yükseltiyor. Bir günde birçok çadır basketbol sahası üzerinde inşa edildi.

Dehibat köylüleri birkaç gün içinde gençlik spor merkezini mülteci kampına çevirdiler. O zamandan beri, tüm köylüler meşgul. Genç erkekler akşam yemeğini hazırlarken yaptıkları inkılabı yine hayal ediyorlar. Gençlik merkezinin eski koruyucusu bir megafon sayesinde haberleşme sorumlusu olan ve kamptaki çocuklar için okulunda öğrendiği eski Fransız şarkılarını söylüyor. İzciler çocuklara çizim ile boyama dersleri öğretirken ve genç öğrenci Nura ise her gün bulaşık yıkıyor.

Yeni gelenlerin durumunu düzeltebilmek için yaşlı kadınlar köy evlerinde onların tuvalet ihtiyaçlarını karşılaya bilmeleri için yardım ediyorlar.

Uluslararası yardımı eksiktir. « Sadece (ONG) Sivil toplum örgütüyle Sınır Tanımayan Doktorlar hemen olay yerine geldiler », Tunus Kızılayında çalışan Saduk bize söyledi. Uluslararası kuruluşlar gibi BM Mülteciler Yüksek Komiserliği ve uluslararası Kızıl Haç, birde gazeteciler Tunus'un en büyük mülteci kampı olan Ras Ajdir' de bulunuyorlar. Dehibat'in kuzeyinde bulunan bu kamp beş saat uzaklıktadır.

Çok sayıda artan Libya'lılara sadece Tunus'lular tarafından gıda yardımı geliyor. Uluslararası yardımı gelmemesiyle beraber, birde inkılap nedeniyle turizm mevsimi daha açılmadı. «Eğer turislerde gelmezlerse durum köylüler içinde çok zor olacak » Saduk bize açıklıyor. Sahara'nın Kuzeyinde büyük zorluklarla gelen tek yardım yurtdışında yaşayan Libya'lılardan gelmektedir. Bu yardım kamyonlarla bütün Tunus topraklarını geçerek sağlanıyor, bu yardım bölgenin tek kaynağıdır. Birleşik Arap ülkeleri Yusuf'la görüşmek için bir elçi gönderdiler, Yusuf mülteci toplumu için temsilci seçildi.

Yusuf diyorki, Arap ülkelerinin « dayanışması çok güzel bir örnektir ». Tunus'un kuzeyine göç etmek veya Avrupa'ya doğru gitmek bile söz konusu değil. Yusuf için olsun öbür Libya'lular için olsun eve yakın kalmayı tercih ediyorlar. «Burada pasaportsuz gidip gelebiliyoruz. Sınırdaki bizi kontrol edecekleri yerine, Tunus askerleri bizi son 100 metreyi eşlik ederek geçiriyorlar. Frontex Avrupa dış sınırlarıyla buradaki sınırlar hiçbir şekilde karşılaştırılmaz. Zaten Avrupa bizi iyi karşılamıyor. Biz yaz mevsiminin ısıttığı sıcak çadırları tercih ediyoruz. Biz burada kalıp Kaddafi'nin gitmesini beliyoruz. » O ekliyor: « Ben eminimki uluslararası yardım en kısa zamanda gelecek ». Saduk kafasını sallıyarak karşılama merkezinin yolunu tutuyor. Bu gece o yatma görevini üzerine alıyor. Basketbol sahasından geçerken megafonla akşam yemeği çağrısını duyuyor.

Bu 41 yıldır Muammer el-Kaddafi Libya'da hükmediyor, Lotfi'nin tahmin ettiği gibi Kaddafi sınırları hızlı bir şekilde geçti. Diktatörün askerleri köylere girince isyancılarla karşılaşarak şiddetli çatışmalara yol açıyor. Dehibat'ın sakinleri, Lotfi ve Saduk karşılama merkezinde olacak her hangi bir saldırıya karşı korumak için gece nöbeti tutuyorlar.

Bu tanıklık boyunca, Dehibat sakinleri tarafından « karşılama merkezi » nin terimini kullanımı şaşırtıcı. Bizim Avrupa terminolojisinde bahsedilen mülteci kampları, gruplama merkezi veya kapalı merkezlere göre bu karşılama merkezi, yaklaşımı onların görüşüne karşı zıt olduğunu gösteriyor. Tunus'luların yoksulluklarına rağmen savaşan komşularına dayanışmada bulunmaları onlar için doğal bir şeydir. Eski kıta göçmenlere karşı olan tavırlarını değiştirmek için bunu bir örnek alabilir.

TÜRKİYE : SINIR KÖYLÜLERİNİN FARKLI BİR DAYANIŞMA ÖRNEĞİ

Bir kaç ay içinde Arap Inkılabı binlerce mülteciyi yollara düşürdü. Tunus veya Türkiye’de olsun mülteci kampları çoğalıyor, komşu halkların dayanışması farklı şekillerde kendisini gösteriyor.

YAYLADAĞI’NIN MÜLTECI KAMPI

Yayladağı 45 kilometre Antakya’ya, Türkiye’nin güney-doğusunda bulunan küçük bir köydür. Burada bir süredir sınırı geçen Suriyeliler Türkler tarafından kamplara yerleştiriliyorlar. Bizim şehrin merkezine yetiştiğimiz zaman belediyenin etrafında olan bir kalabalıkla karşılaştık. Bilgilere göre Erdoğan tarafından yetkilendirilen Dışişleri Bakanlığı delegasyonuydu.

Bu 15 haziranda, normalde Başbakan, yeni hükümetini kuracaktı. Ama Dışişleri bakanı Ahmet Davutoğlu’nu çağırılmayı tercih etti. Onun mültecilerin bölgesini ziyaret etmesini istedi (Yayladağı, Altınözü bununla beraber Güveççi köyünü ziyaret etti). Bu ziyaretten sonra ertesi gün konuyla ilgili olağanüstü meclis toplantısı yapıldı.

Delegasyonu alan konvoy yola çıkarken biz onları takip ettik. Eski tütün fabrikasının önünden geçerken; orada mülteci merkezinin bulunduğunu gördük ve de konvoy kampa bütün dünyadan gelen gazetecilerin dikkati altında içeriye girdi. Bu kampta mavi çadırlarla kaplanmış parmaklıklar var, ve bize sadece yığılmış mültecileri kapı sayesinde görebiliyoruz. Delegasyon girdikten sonra kapı kapandı ve gazetecilerin girmesini engelledi ve biz slogan Erdoğan’ın adını duyduk. Gazetecilerin mültecilere o kadar film veya fotoğraflar ısrarla çekmek istemelerine rağmen, çaresiz gazeteciler bundan mahrum oldular, yalnız engellerin üzerinden alınan bir kaç resim dışında.

Erdoğan bu Suriyeli mültecilere kapılarını kapatılmıyacağını açıkladı, eski dostu Suriyeli Beşar Esad’tan son isteği; Suriye halkına karşı yapılan şiddeti durdurmasını istedi. Bizim Tunus’ta ziyaret ettiğimiz mülteci merkezlerinden farklılığı, Türk kampları kapalı, bahane haklı ya da değil işgal edenlerin güvenliğini sağlamak gerekçesiyle.

Yaşam koşulları uygun olsa bile, Suriyelilerin hiç bir eksikliği görünmüyorsa, Tunus tecrübesi mültecilerin kaçma koşullarını ifade verme ihtiyacını bize göstermiştir , ve özellikle medyaya konuşabilmek için. Ama belliki sınır kapılarından hiç bir şey sızıyor, ne o taraftan ne bu taraftan.

Biz kamp bölgesini terk ettik, yarın Angelina Jolie kampı ziyaret edecek.Bir Fransız gazetecisi bize Güveççi sınır köyüne gitmemizi tavsiye ediyor, sınır ötesinde yardımın nasıl gerçekleştiğini görebilmek için.

GÜVEÇÇİ VE KÖYLÜLERİN YARDIMI

Durmadan gidip gelen pikaplar; diğerleri ise olay yerinde park etmeleri ve beklemeleri. Köy çok hareketli, gazeteciler kalabalık, bilgi peşinde koşuşturuyorlar. Olay yerinde çocuklar toz bulutu içinde top oynuyorlar. Tatlı satan bir seyyar satıcı görüldü, lokmaları bütün çocukların canını çekti ordan geçen birisi çocuklara altı tane lokma aldı, ve birden bir sokağa girip gözden kayboldular. Bir Türk gazetecisi sınırın diğer tarafına geçmek istiyor, ama hiç bir taksici onu geçirmeyi kabul etmiyor. Yürüyerek 200 metre ilerde bulunan sınır kapısına gidiyoruz bir kaç bilgi alabilmek için, kadınlar önde ve erkekler uzak kalıyorlar....Yol üzerinde, Türkiye'ye doğru gelen bir tank , ve bir kaç araba vede mavi çadırları uzaktan görüyoruz, ve daha fazla bilgi edinemiyoruz çünkü sınır görevlileri bizim ordan ayrılmamızı ve köye dönmemizi istiyorlar, olağanüstü delegasyon gelirken etraflarda hiç kimseyi istemiyorlar.

Köy içinde, durmuş bir pikapın şoförüne soru sorduk, orda ne yaptıklarını öğrenmek için. Aslında Suriye'de ki kamplara erzak götürmek için fırsat bekliyorlar.(ayrıca gidip geldiklerini bir kaç defa gördük).Bu arabalar ilk yardım amaçlı eşyalar taşıyorlar (Konserveler, temizlik maddeleri, çocuk bezi, bisküvit, pirinç, süt, su ilaç,vs...),ve bunlar bölgedeki zengin tüccarlar tarafından hediye edilmiş. Yiyecek malzemelerininin organize olduğu yer olan Turhan'ın evini görmemizi tavsiye ediyorlar. .

Orada gençler Turhan'nın emirleri üzerine o pikapı yiyecek malzemeleriyle dolduruyordular. : « yük doldurmayı biliyorum ama şu anda kendimden memnun değilim ».

Bize uzun yol şoförü olduğunu anlatıyor, bütün Avrupa'yı turla gezdiğini, ve şimdi mültecilerle ilgilenmek için geldiğini söylüyor.

Bir çocuk bir çantayı yüklerken ona « dikkat et ! öbürlerinin üstüne koy çünkü bunlar ilaçtır » diye bağıyor. Çanta çok büyük değil. « normalde bugün Suriye'ye ilk yardım maddelerini götürmemiz gerekiyordu, ama delgasyon yüzünden götüremedik ». Turhan benim çocuklara fotoğraf çekmememi istiyor. Bu çocuklardan birinin on gün önce Suriye'den geldiğini söylüyor. « Bak bu yol, bize göstererek söylüyor burdan 500 metre dolambaçlıyol, ben ve kardeşlerim bu dikenli telleri bir metre üzerinde kesip, çocukları, ihtiyarları, geçiriyoruz, direkte yaralıları ambulans ile Antakya gönderiyoruz. (önceden sırt üstünde

taşıyorduk)», diye ilave ediyor. Bazılarını Güveççi'ye diğerlerini ise Görentaş'a ve de en yakın köylere yerleştiriyoruz .Onlar sınırın asker kampı arkasındaki Hiribitcoz köyünden geldiler, buradan orayı göremeyiz. Halen elli bin kişi diğer tarafta bekliyor, bazıları Türkiye'ye geçme için geceyi bekliyorlar. » Turhan devam ediyor: «Önceden sınır kapısından geçebiliyorduk fakat bu on gündür bizi geçirmiyorlar. Aşağıda bulunan akrabalarımın bir kişi cep telefonlarıyla beni arayıp bana zorluk çeken ve geçmek isteyenler var diyor. Gizlice onları Türkiye'ye girdiriyoruz çünkü Suriye askerleri onlara ateş açıyor. Dün bu sınırı geçen bir kadın yolda doğum yaptı.»

Ayrıca Turhan halk ilişkileriyle meşgul oluyor : « On gün önce Paris'in TRT gazetecisini çağırdım ve ondan bu haberleri bütün dünyaya yansıtmasını istedim.» Turhan'ın akrabalarından biri Suriye'de fotoğraf çekip Paris'teki gazeteci arkadaşına gönderiyor. Diğer taraftan, Turhan İstanbul NTV özel kanalı sayesinde bütün dünya basınını getirti. Biz gerçekten köyde uluslararası medya varlığını fark ettik (BBC, El cezire, Türk medyası, Fransız, Gürcü, Avusturya, Finlandiya ve diğerleri)

Turhan bizi evinin bahçesine götürdü, burada gıda ve ilaç bağışların yerini gösterdi, Suriye'lilerin istediklerini ceb telefonu aracılığıyla öğreniyor ve ona göre yiyecekleri onlara dağıtıyor. Bahçesi ekmek deposu görevini görüyor, diğer gıdaları da mutfakta tutuyor. Turhan anlatıyor « ekmeği hemen götüremediğimiz için, Suriye 'liler ekmeği ıslatarak yemek zorunda kalıyorlar ».

Oturma odasında bir erkek kardeşi ve aileden olan iki Suriye'li çocuk El cezire kanalını izliyorlar. Turhan bize ailesi hakkında konuştu, görünen durumda bize iyi misafirperver olamadığı için bizden özür diledi. Onun iki kız kardeşinin ressam olduklarını, ve de İstanbul'da yaşadıklarını söyledi, bir erkek kardeşinin de heykeltıraş olduğunu söyledi. Biraz sonra bizi annesinin çok çiçekli bahçesine götürdü, Türk şekline göre bir bahçe, saksı çiçeklerinin yerine, konserve kutularını kullanmış, fakat bahçe çok güzel. : «Onu İstanbul'a götürdüğüm zaman benden ilk olarak pazardan bahçe tohumları almamı istiyor. »Yavaş sesle söylüyor. Bahçenin bir köşesinde, ekmek fırınının yanında, bir kaynayan kazan var, mutfağın depoya dönüştürüldüğünden beri burada annesi yemeklerini pişiriyor. Sanki bu evde bir bohem atmosferi var....

Bizim görüşmemizi bu cümlelerle bitirdi : « Bu dünyada hepimiz kardeşiz. Bunun gibi durumlar herkesin başına gelebilir. Kendimi kardeşlerime yardım etmek zorunda hissediyorum, çünkü bende bir insanım » Dehibat'ta olan megafonla konuşan adama benzettik. O kolaylıkla istediğini bize söylüyor, hiç bir şey beklemeden, sadece bir insancıl mesajı aktarabilmek için.

MÜLTECİLERİN GELECEĞİ NE ?

Mültecilerin akışından bu yana, Türkiye şu anda 300 hektarlık bir arsa üzerinde Apaydın'da sınırın 10 kilometresinde yeni bir kamp inşa edecek. 1700 yeni çadır inşa etmek için yüz elli işçi çalıştıracak. Onların tarafından Suriye askerleri mültecileri Türkiye'ye doğru itiyorlar ve askerleride kaçmaya devam ediyor.

Türkiye'nin arapça konuşan bölgesinde, hiç bir zaman sınır ittifakları için engel olmamıştır. Her iki tarafın halkının bir ortak geçmişi vardır. Suriye'deki ayaklanmalar her gün birbirleriyle yaşayan insanları, kurulmuş aileleri birbirlerinden ayırmıştır. Türklerin Suriyelilere karşı sınır dayanışması kolayca açıklanabilecek bir konuyla, Tunusluların Libyalılara yaptıkları yardım aynen kıyaslanabilir : Yükseltmiş sınırlar olsa bile, ata bağları yok edilemez.

Bu yapılan iki tanıklık üzerine yine de pek çok sorular ortaya çıkıyor vede çok sorular karanlıkta kalıyor. Suriye inkılabı kapalı bir şekilde gerçekleşiyor. Bütün objektif düşünceleri engelliyor. Bölge sorunlarını göz önüne alarak, elimizde delil olmadan başkalarını işin içine karıştırmak, o kişilere çok zarar verebilir. Bu nedenle dıştan görülen, mülteci görüşünü ayırmamak ve dikkat etmek gerekir. Tunus'ta aileler serbestçe bir araya gelebiliyorlar ve diğer mülteciler ise kamp merkezlerinde Libya'ya erken bir dönüş yapabilmek için bekliyorlar. Gördüğümüz gibi, Libya mültecileri ne Avrupa'ya nede başka ülkelere göç etmeye hiç niyetleri yok: onların tek umudu kendi ülkelerinde barış içinde yeniden yaşayabilmektir. Türkiye'de aynı şey görünüyor.

Neden Türkler korkuyorlar ? Yetkili makamların resmi görüşüne göre Suriye halkını korumak Suriye'ye döndüklerinde, onların başlarına neler geleceğinden korkuyorlar. Ama belliki Suriye'lilerin Türkiye'nin her bir köşesinde dağılmalarından korkuyorlar. (Bu durumdaki kriz Suriye'yi bir çıkmaza sokabilir.) Uluslararası müdahalesi tamamiyle bu bölgede büyük bir risktir, Türkiye nasıl mültecilere karşı davranacak, hele Halep'in içide kaynarsa ? Yetkililer şimdiye kadar örnek bir şekilde bu krizi idare ettiyseler bile, Bütün mültecileri süresiz kapalı kamplarda tutmak mümkün olabilecekmii ? Türkiye'nin sert bir dille Suriye olaylarını kınaması bile, Türkiye eski müttefiğine karşı eğer kuvvet kullanırsa, bütün bölge sarsılabilir. Gelecek bize bunu gösterebilir, aynen başka sorularda ortaya çıkabilir.

AYNI KONU HAKKINDA OKUNACAK

DEHIBAT

La ville tunisienne de Dehiba vit au rythme du conflit libyen, www.la-croix.com/.../La-ville-tunisienne-de-Dehiba-vit-au-rythme-du-conflit-libyen-_EP_-2011

Le Figaro - International : La guerre civile libyenne déborde en Tunisie, www.lefigaro.fr/.../01003-20110519ARTFIG00705-la-guerre-civile-libyenne-deborde-en-tunisie.php

L'Express.fr – Les réfugiés libyens continuent d'affluer en Tunisie, www.lexpress.fr/.../les-refugies-libyens-continuent-d-affluer-en-tunisie_988053.html

Tension au point de passage Wazen-Dehiba, www.electionstunisie.com/.../tension-au-point-de-passage-wazen-dehiba-les-refugies-libyens-continuent-daffluer-en-tunisie

L'armée tunisienne renforce sa présence à Dehiba, sur la frontière, www.maghrebemergent.com/.../3178-larmee-tunisienne-renforce-sa-presence-a-dehiba-sur-la-frontiere-avec-la-libye.html

Tunisians break 23 years of silence, www.redpepper.org.uk/tunisians-break-23-years-of-silence/

Borderline Europe, www.borderline-europe.de/

Tunisian Refugees in Lampedusa, www.spiegel.de/international/world/0,1518,745977,00.html

Libysche Fluechtlinge in Tunesien, www.taz.de/1/politik/afrika/artikel/1/die-solidaritaet-der-nachbarn/

Fluechtlingsdrama vor Tunesien, www.nzz.ch/nachrichten/politik/international/fluechtlingsdrama_vor_tunesien_1.10820448.html

Voices of the Tunisian Revolution, www.redpepper.org.uk/our-victory-belongs-to-our-young-generation/

A Dehibat, solidarité transfrontalière et petits trafics, www.france24.com/fr/20110306-libye-tunisie-frontiere-kadhafi-ben-ali-revolte-situation-solidarite-transfrontaliere-petits-trafics#

TÜRKİYE'DEKİ DURUM HAKKINDA

La Turquie continue d'accueillir des réfugiés syriens, www.radio-canada.ca/nouvelles/International/2011/06/14/003-syrie-turquie-mardi.shtml

La Turquie viendra en aide aux Syriens à la frontière 16/6, www.lexpress.fr/actualites/1/monde/la-turquie-viendra-en-aide-aux-syriens-a-la-frontiere_1003090.html

Syrie: plus de 1.900 nouveaux réfugiés arrivent en Turquie, www.rnw.nl/afrique/bulletin/syrie-plus-de-1900-nouveaux-refugiés-arrivent-en-turquie

L'armée syrienne sème la terreur dans un village à la frontière turque, www.lemonde.fr/proche-orient/article/2011/06/19/l-armee-syrienne-seme-la-terreur-dans-un-village-a-la-frontiere-turque_1538035_3218.html

Le nombre de réfugiés syriens arrivés en Turquie atteint 4600, www.romandie.com/news/n/Le_nombre_de_refugies_syriens_arrives_en_Turquie_atteint_4600110620112006.asp

LeTemps.ch | Ankara ne fermera pas sa porte aux Syriens, www.letemps.ch/Page/Uuid/2c2031b0-978f-11e0-8a83-516447283455/Ankara_ne_fermera_pas_sa_porte_aux_Syriens

Des milliers de Syriens fuient en Turquie, www.eitb.com/infos/international/detail/677633/des-milliers-syriens-fuient-turquie/

La Turquie organise l'accueil des réfugiés syriens, www.la-croix.com/Actualite/S-informer/Monde/La-Turquie-organise-l-accueil-des-refugies-syriens-_EP_-2011-06-16-643046

Syrie: plus de 1.900 nouveaux réfugiés arrivent en Turquie, www.lexpress.fr/actualites/1/monde/syrie-plus-de-1-900-nouveaux-refugies-arrivent-en-turquie_1000787.html?actu=1

Güveççi, refuge syrien en Turquie, <http://acturca.wordpress.com/2011/06/15/guvecci-refuge-syrien-en-turquie/>

Les chars syriens à la frontière turque, des déplacés fuient en Turquie, <http://tempsreel.nouvelobs.com/actualite/monde/20110623.AFP5063/les-chars-syriens-a-la-frontiere-turque-des-deplaces-fuient-en-turquie.html>

